

**URZĄD OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDO-0854-3(14)/08/RZ/MM

Warszawa, maja 2009 r.

Stanowisko Polski w odniesieniu do projektu rewizji *Komunikatu Komisji w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej.*

Polska popiera nową wersję projektu Komunikatu Komisji w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej. Na poparcie zasługuje podkreślenie fundamentalnej roli radiofonii i telewizji publicznej w społeczeństwie, a także umożliwienie mediom publicznym rozwijania nowych usług. Właściwe wydaje się podkreślenie, iż „definicja misji publicznej może również uwzględniać rozwój i różnorodność działalności w erze cyfrowej i obejmować usługi związane z usługami audiowizualnymi świadczonymi na wszystkich platformach dystrybucyjnych” (punkt 47 projektu).

Zdaniem władz polskich, na uwagę zasługuje **punkt 83** projektu. Na poparcie zasługuje stwierdzenie, iż „element bezpośredniej odpłatności za takie usługi, niekoniecznie i nie zawsze oznacza, że usługi te ewidentnie nie wchodzą w zakres misji publicznej”, usługi płatne mogą bowiem zaspokajać potrzeby demokratyczne, społeczne i kulturalne społeczeństwa, a więc mogą wypełniać misję publiczną. Niesłuszna wydaje się jednak konieczność jasnego oddzielenia tych usług od działalności komercyjnej. Takie sformułowanie powoduje niejasność regulacji dotyczących tworzenia płatnych usług przez media publiczne, a co za tym idzie brak pewności prawnej. Niesłuszne wydaje się dodawanie kolejnych kryteriów, od których uzależniona jest możliwość świadczenia nowych usług przez nadawców publicznych – wystarczające w tej kwestii wydaje się odwołanie jedynie do kryteriów zawartych w Protokole Amsterdamskim.

Należy także zauważyć, iż z tekstu projektu Komunikatu powinien zostać wykreślony **punkt 69** dotyczący rozważenia przez państwa członkowskie rozdzielania działalności funkcjonalnego lub strukturalnego mediów publicznych w zakresie usług publicznych od

działalności w zakresie usług niepublicznych. Kształtowanie organizacyjne mediów publicznych powinno zostać pozostawione w gestii poszczególnych państw członkowskich. Ponadto organizacyjne rozdzielenie działalności publicznej i niepublicznej nadawców publicznych może zwiększyć koszty działalności mediów publicznych.

Nowa wersja **punktu 85** wydaje się korzystna, ponieważ pozostawia państwom członkowskim większą swobodę niż poprzednia propozycja Komisji. Rozważenia wymaga użycie w drugim zdaniu słowa „jednoczesnej” (ang. – „simultaneous”). Użycie tego słowa sugeruje, że treści dostępne w ramach jednej platformy dystrybucyjnej w ramach nowej platformy nie będzie uznane za nową usługę, wyłącznie w sytuacji, w której na wszystkich platformach będzie dostępne w tym samym czasie. Zaproponowana treść punktu 85 utrudni więc mediom publicznym dystrybucję treści rozpowszechnianej linearnie, na innych platformach dystrybucyjnych w sposób nieliniowy. Ponadto zaproponowane sformułowanie jest sprzeczne z zasadą neutralności technologicznej, zgodnie z którą na równi muszą być traktowane nie tylko wszystkie platformy dystrybucji, a także wszystkie sposoby dystrybuowania treści. Zdaniem Polski z punktu 85 powinny zostać wykreślone dwa ostatnie zdania (od słów: „*Na przykład jednoczesnej dystrybucji...*”), a ewentualnie zastąpienie słowa „jednoczesnej” słowem „równoległej” (ang. – „parallel”).

Nowa redakcja **punktu 84** także wydaje się być korzystniejsza od zaproponowanej w poprzednim projekcie Komunikatu. Pozytywne jest, że państwom członkowskim pozostawiona została większa swoboda przeprowadzenia konsultacji dotyczących wprowadzenia ważnych nowych usług audiowizualnych przez nadawców publicznych. Należy jednak mieć na uwadze, że konsultacje są procesem długotrwałym i mogą znacząco opóźniać rozwój nowych usług nadawców publicznych.

Powyższą uwagę należy odnieść także do projektowanego **punktu 88**. Propozycja zawarta w przedmiotowym punkcie wydaje się być mniej restrykcyjna i dopuszczająca większą swobodę państw członkowskich niż w poprzedniej wersji projektu. Słuszne wydaje się umożliwienie finansowania nowych usług publicznych także w sytuacji, w której w wyniku kontroli *ex ante*, okaże się iż miałyby one negatywny wpływ na rynek. Należy jednak zauważyć, iż niewłaściwe wydaje się wprowadzanie do komunikatu tak dużej liczby kryteriów oceny wpływu nowych usług na rynek („*istnienie podobnych bądź zamiennych ofert programowych, struktura rynku, pozycja rynkowa nadawcy publicznego, poziom konkurencji, potencjalny wpływ na inicjatywy prywatne*”). Zaproponowane wyliczenie kryteriów zbyt ingeruje w swobodę państw członkowskich. Kontrola przeprowadzana w

oparciu o punkt 88 byłaby procesem długotrwałym i trudnym do przeprowadzenia, zwłaszcza z uwagi na szybkie zmiany zachodzące na rynku medialnym. Wydaje się, iż kontrola *ex ante* powinna być jednym z dopuszczalnych sposobów oceny nowych usług nadawców publicznych. Ostateczne ustalenie kryteriów powinno zostać pozostawione w gestii państw członkowskich.

Ponadto niewłaściwa wydaje się zaproponowana treść ostatniego zdania punktu 88. Na poparcie zasługuje umożliwienie finansowania nowych usług publicznych także w sytuacji, w której w wyniku kontroli *ex ante*, okaże się, iż miałyby one negatywny wpływ na rynek. Jednakże niewłaściwe wydaje się uzależnienie finansowania tych usług od kolejnego niejasnego kryterium, którym jest „*wyraźna wartość dodana dla społeczeństwa*”. Zdaniem władz polskich umożliwienie finansowania nowych usług powinno zostać uzależnione wyłącznie od kryteriów zawartych w Protokole Amsterdamskim.

Zbytnią ingerencją w swobodę państw członkowskich wydaje się być także ustalenie w Komunikacie maksymalnej rezerwy ogólnej na cele usługi publicznej, która może być przyznana mediom publicznym. Zdaniem Polski, przyznanie ewentualnej rekompensaty wykraczającej poza koszty netto powinno być oceniane odrębnie w każdej sytuacji. Niewłaściwe wydaje się ustalanie jednego maksymalnego progu rezerwy finansowej na poziomie 10% dla wszystkich europejskich nadawców publicznych. W związku z powyższym, niewystarczające jest także dopuszczenie wprowadzenia upoważnienia do zatrzymania przez nadawców publicznych „*kwoty przekraczającej 10% ich rocznego budżetu wydatków na pełnienie misji publicznej jedynie w należycie uzasadnionych przypadkach*” (punkt 74 projektu Komunikatu). Stosownie wydaje się dopuszczenie przez Komunikat możliwości przekazania mediom publicznym środków przekraczających koszty netto usługi publicznej, jednak jej wysokość i przeznaczenie powinny być badane odrębnie w konkretnych przypadkach.

Odnosząc się do proponowanej treści **punktu 89**, władze polskie wyrażają zadowolenie z przedstawionych wyjaśnień przedstawionych przez Komisję Europejską podczas spotkania wielostronnego, które odbyło się w Brukseli w dniu 5 maja 2009 r. Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami funkcję organu uprawnionego do przeprowadzenia obiektywnej oceny dopuszczalności świadczenia nowych usług przez nadawców publicznych będzie mógł pełnić regulator rynku audiowizualnego, którym w Polsce jest Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Należy podnieść także uwagę o charakterze językowym. W punkcie 48 dotyczącym definicji misji publicznej polska wersja językowa projektu zawiera słowo „teleturnieje”. Wersja angielska w tym miejscu posługuje się pojęciem „*commercial prize-games*”. Wydaje się, iż przyjęte pojęcie angielskie jest znacznie węższe od pojęcia polskiego. Należy także zauważyć, iż samo pojęcie „*commercial prize-games*” także powinno ulec modyfikacji, tak aby zostało ograniczone tylko do wąskiego kręgu teleturniejów, lub zostać wykreślone z projektu Komunikatu.

Podsumowując, należy podkreślić, iż Polska z zadowoleniem przyjęła liczne zmiany zaproponowane przez Komisję w nowej wersji projektu Komunikatu. Rozważenia wymagają jednak kwestie kontroli *ex ante*, propozycji rozdziału strukturalnego mediów publicznych, a także rezerw przyznawanych mediom publicznym. Ponadto przed przyjęciem Komunikatu, stosowne wydaje się skonsultowanie poszczególnych wersji językowych projektu, w celu uniknięcia późniejszych sporów wynikających z różnic językowych między poszczególnymi wersjami językowymi Komunikatu. Jednakże zdaniem Polski, Komunikat Komisji w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej powinien zostać przyjęty możliwie szybko.